

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะภคินี เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร เป็นคณะนักบวชมิสชันนารีสตรีที่อุทิศตน เพื่อให้การบริการแก่สังคมในด้านการรักษาพยาบาลคนเจ็บ และด้านการศึกษาอบรมแก่เยาวชนมีกำเนิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. 2239 และในปี พ.ศ. 2441 ภคินีมิสชันนารีชุดแรกจำนวน 7 รูป ได้เดินทางมาถึงประเทศไทย ตามคำเชิญของ ฯพณฯ หลุยส์ เวย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นสังฆประมุขของคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิกในสมัยนั้น โดยเข้าดำเนินงานในด้านรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ สาทรใต้ เป็นครั้งแรก และประกอบกับในช่วงนั้นการศึกษาในประเทศไทยกำลังได้รับการส่งเสริมทางคณะจึงได้หันมาเริ่มงานในด้านการศึกษาอบรมอีกด้านหนึ่งควบคู่กันไปในปี พ.ศ. 2447 ได้เปิดโรงเรียนของคณะขึ้นแห่งแรกที่ตำบลบางรัก ชื่อว่าโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ เพื่อให้การศึกษาอบรมแก่บุตรธิดาของชาวไทย และต่างประเทศ กิจการด้านการศึกษาอบรมได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างกว้างขวางทั่วไปมากขึ้นตามลำดับ จึงทำให้ทางคณะเปิดโรงเรียนแห่งใหม่ขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้นในปี พ.ศ. 2448 ทางคณะจึงได้ขยายสาขาใหม่ขึ้น ณ ตำบลวัดกัลยาณ์ กุฎีจีน ธนบุรี คือโรงเรียนช่างศาครู้สคอนแวนต์ จากความพยายามจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทั้งอบรมศีลธรรมจรรยาแก่นักเรียนอย่างเอาจริงเอาจัง ได้ทำให้โรงเรียนของคณะ เป็นที่ประสงค์ของประชาชนทั่วไป ทางคณะจึงได้ขยายสาขาออกไปเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ ปัจจุบันมีโรงเรียนในเครือที่คณะเป็นเจ้าของทั้งหมด 14 โรงเรียน ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 4 โรงเรียน และในต่างจังหวัด จำนวน 10 โรงเรียน ขนาดของโรงเรียน

มีตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ระดับการศึกษามีตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 13 โรงเรียน ทุกโรงเรียนจัดการศึกษา ตามปรัชญา ตามจุดประสงค์และนโยบายของคณะ โดยปรับให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ละโรงเรียนมีคณะนักบวช คือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร เป็นผู้บริหารสูงสุดในตำแหน่งอธิการินี และตำแหน่งรองลงมาคือตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ ใหญ่จากสถิติจำนวนครูและนักเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในปัจจุบัน ปรากฏว่ามีจำนวนครู 1,248 คน และจำนวนนักเรียน 29,672 คน

โรงเรียนในเครือคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีฐานะเป็นโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จากจำนวนนักเรียน และระยะเวลาที่ได้เข้าร่วมรับภาระการจัดการศึกษาของรัฐบาลตลอดเวลาเกือบหนึ่งศตวรรษย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีศักยภาพในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และประเทศชาติ นอกจากนี้ยังมีข้อเท็จจริงอีกประการหนึ่งที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันก็คือ มีผู้สมัครสอบแข่งขันเข้าเรียนในระดับชั้นต้นของแต่ละโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดเป็นจำนวนมากเกินอัตราที่ทางโรงเรียนจะรับได้ ซึ่งน่าจะเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าโรงเรียนในเครือยังเป็นที่ยอมรับ และต้องการสูงของประชาชน ในอันที่จะส่งบุตรธิดาเข้าศึกษา แม้ว่าจะต้องรับภาระในเรื่องค่าเรียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่อนข้างสูง ซึ่งตรงกับความคิดของ ชูลท์ นักเศรษฐศาสตร์ท่านหนึ่งว่า "การศึกษาคือการลงทุนอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการลงทุนเพื่อประโยชน์ของตนเอง โดยพัฒนาความสามารถ ความมั่งคั่งและทักษะต่าง ๆ ให้แก่ตน เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาสังคม" (มีศักดิ์ ว่องประชาณุกุล 2526) เมื่อถือว่าการศึกษา เป็นการลงทุนชนิดหนึ่งแล้วโรงเรียนควรจะต้องคำนึงถึงผลได้ผลเสียของการลงทุน ต้องพยายามผลิตคนให้มีคุณภาพสูง ทั้งในด้านคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา และมีความสามารถพื้นฐาน หรือศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง และสังคมต่อไป และในด้านความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือเป็นกำลังแรงงาน สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

(พนม พงษ์ไพฑูล 2532) ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีคุณภาพจะบรรลุผลได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการคือ การบริหารงานของผู้บริหารนับเป็นภารกิจที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท นักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ต่างก็เห็นพ้องต้องกันในเรื่องนี้ ดังเช่น สุคใจ เหล่าสุนทร (2505) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของหน่วยงานทางการศึกษา งานวิชาการจึงสำคัญเป็นอันดับแรก สถาบันจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับงานวิชาการ ถ้างานวิชาการอ่อน งานอื่นก็อ่อนตามไปด้วย และเกรียง เอี่ยมสกุล (2522) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับการศึกษาต้องพึงสำนึกไว้ว่า งานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งกว่างานใด ๆ เพราะเป็นผลประโยชน์โดยตรงที่เด็กจะได้รับ และมีลเลอร์ (Miller 1966) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญที่สุดได้แก่ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติตามโปรแกรมการเรียนการสอนนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับเดรด และโร (Drake and Roe 1986) ที่ได้กล่าวว่า หน้าที่หลักของหัวหน้าสถานศึกษาคือ เป็นผู้นำทางการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้นในโรงเรียน

ดังนั้นจึงนับได้ว่างานบริหารด้านวิชาการมีความสำคัญ และมีบทบาทส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ เพราะวิชาการนั้นเป็นประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ และนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ แต่จากผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เอาใจใส่ในงานวิชาการเท่าที่ควร ดังผลวิจัยของจิระ สิทธิ (2520) ปรากฏว่างานบริหารด้านวิชาการยังมีน้อย โดยกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มประชาชน ให้ความสำคัญงานด้านวิชาการเป็นอันดับ 4 โดยเรียงลำดับหนึ่งถึงลำดับสุดท้ายคั้งนี้ งานบริหารธุรการ งานบริหารบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารวิชาการ และงานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จากการศึกษาค้นคว้าทำให้เห็นถึงความสำคัญและการถูกละเลยพลละเลยของงานวิชาการทั้ง ๆ ที่เป็นหัวใจของการศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีลักษณะเฉพาะที่เด่นชัด ที่ทำให้ผู้ปกครองจำนวนมากเกิดค่านิยมที่จะส่งลูกหลานเข้ารับการศึกษามาก ๆ ก็คือ การให้การศึกษอบรมที่เน้นหนักในด้านระเบียบวินัย ปกป้องคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไปกับด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาต่างประเทศ ตามปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ที่ว่า "ศึกษาดี มีวินัย ใจเมตตา ใฝ่หาคุณธรรม เลิศล้ำการงาน"

เนื่องจากคณะมีจิตคารมดี (Spirit of the Congregation of the Sisters of Saint Paul De Chartres) ที่จะให้บริการสังคมในด้านการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ สำหรับในประเทศไทย ผู้ปกครองที่ส่งลูกหลานเข้ามารับการอบรมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะให้ลูกหลานได้รับการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของรัฐได้ ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงมุ่งเน้นหนักด้านวิชาการมากกว่าด้านวิชาชีพ

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เฉพาะสายสามัญของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ได้จัดขึ้นนับตั้งแต่โรงเรียนแห่งแรกจนถึงโรงเรียนสุดท้าย โดยมีเจตนารมณ์ที่จะเข้าร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ เนื่องจากรัฐเพียงผู้เดียวไม่อาจรับภาระในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอ เพราะความจำกัดในด้านทรัพยากร นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ยังเปิดเพื่อรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนในเครือที่ต้องการเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมตลอดจนนักเรียนที่จบจากโรงเรียนอื่นแต่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐได้ซึ่งเป็นการช่วยลดภาระแก่ผู้ปกครองในการหาโรงเรียนได้ในระดับหนึ่ง

แต่ในปัจจุบัน รัฐมีนโยบายขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาออกไปอย่างกว้างขวางและให้ทั่วถึง มีผลกระทบต่อกิจการโรงเรียนเอกชนทั้งสิ้น จึงคาดว่าจะทำให้จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีจำนวนลดลงในบางโรงเรียนอย่างแน่นอน โรงเรียนมัธยมศึกษาจะเผชิญวิกฤตเช่นเดียวกับโรงเรียนเอกชนอื่น เพื่อจะอยู่ได้จะต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ ทั้งด้านวิชาการและการบริหารด้านอื่น ๆ ทั้งยังจะต้องปลูกฝังความรักและศรัทธาต่อสถานศึกษาแก่ผู้ปกครอง และนักเรียนด้วย

จากข้อมูลสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2534 ของกลุ่มโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ปรากฏว่านักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในประเทศไทยบางโรงเรียนสามารถสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐได้ลดจำนวนลงกว่าปีที่ผ่าน ๆ มา

จากผลของการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารบุคลากรโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร พบว่ามีบุคลากรลาออกทั้งในระหว่างปี และปลายปี-การศึกษา ประมาณร้อยละ 1-5 (สุนากรณ ศิวะบวร 2533) ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรเป็นอย่างมาก เพราะต้องรับบุคลากรใหม่ที่ขาดประสบการณ์เข้ามาสอน จึงเป็นเหตุให้งานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร บางโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากรายงานการสัมมนาวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2533 พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรบางแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนครูที่สอน วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่าครูที่สอนนานแล้วยังยึดติดมันอยู่กับวิธีการสอนแบบเก่าในด้านอาคารสถานที่ มีบางโรงเรียนที่ขาดห้องกิจกรรม ขาดอุปกรณ์การสอน ห้องสมุดยังขาดหนังสือวิชาการของหมวดต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาของงานวิชาการ

การแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร เท่าที่ผ่านมา นั้น ผู้บริหารจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยไม่มีการวางนโยบายหรือแผนระยะยาวเกี่ยวกับการแก้ปัญหาไว้ล่วงหน้า

อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มาก่อนเลย จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นที่น่าสนใจ และน่าศึกษาอย่างลึกซึ้ง ประเด็นแรกคือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ซึ่งเป็นงานที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง และเป็นหลักประกันความเชื่อถือของผู้ปกครอง ตลอดจนเป็นการปรับปรุงมาตรฐานของการเรียนการสอนทางวิชาการให้มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนรัฐบาลบางแห่งที่มีชื่อเสียง และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ที่มุ่งให้ความสำคัญกับทางภาคเอกชนในการจัดการศึกษา นอกจากนี้การศึกษากิจการบริหารงานวิชาการยังทำให้มองเห็นสภาพที่แท้จริงของการศึกษา เห็นปัญหาอุปสรรค เห็นช่องว่างระหว่างผู้บริหารและครู เห็นข้อดี ข้อเสียของหลักสูตร ตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งสามารถนำมาใช้พิจารณาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ อย่างสม่ำเสมอ และยังมีผลเกี่ยวข้องไปถึงการปรับปรุงการบริหารด้านอื่น ๆ ด้วย เป็นต้นว่าการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และอื่น ๆ ซึ่งเมื่อผนวกกับข้อมูลด้านอื่น ๆ แล้วก็จะสามารถกำหนดแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในอันที่จะทำให้เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการให้การศึกษแก่เยาวชนของชาติต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาในเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ จำนวน 13 โรงเรียน มีครูจำนวน 439 คน
2. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย โดยอาศัยแนวความคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (หนังสือวารสารมัธยมปริทัศน์ 2529) ซึ่งได้พัฒนามาจากหน้าที่หลักของการบริหารโรงเรียนตามแนวความคิดของ โรเบิร์ต เอส ฟิสก์ (Robert S. Fisk) เกี่ยวกับงานวิชาการซึ่งประกอบด้วยการบริหารงานวิชาการ 9 ประการ ได้แก่ การบริหารด้าน
 - 2.1 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน
 - 2.2 หลักสูตรการเรียนการสอน
 - 2.3 การจัดการเรียนการสอน
 - 2.4 การนิเทศและพัฒนาครู
 - 2.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.6 สื่อการเรียนการสอน

2.7 ห้องสมุด

2.8 การแนะแนว

2.9 การวัดและประเมินผล

คำนิยามศัพท์ เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการดำเนินงานทุกชนิด ของโรงเรียน มัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร เพื่อจะส่งเสริมพัฒนา หรือปรับปรุง การเรียนการสอนของโรงเรียน * ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดผลสูงสุดกับ ผู้เรียน โดยอาศัยกรอบความคิดของ นพพงษ์ บัญจิตราดลย์ 9 ด้าน คือ

1.1 ปรัชญาและจุดประสงค์ของโรงเรียน หมายถึงการที่สถานศึกษา ได้กำหนดแนวความคิด หรือระบบความ เชื่อที่มี เกี่ยวกับการศึกษาที่แสดงออกมาในรูปอุดมคติ เพื่อเป็นเข็มทิศว่าโรงเรียนต้องการผลิตนักเรียนไปในแนวทางอย่างไร จะผลิตคนให้เป็น กำลังของประเทศชาติอย่างไร มีคุณธรรม และความเป็นคนอย่างไร จะให้ศึกษาต่อใน ระดับสูง หรือจะให้ออกไปประกอบอาชีพได้ในแต่ละตอนของการศึกษา เป็นต้น

1.2 หลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึงงานที่เกี่ยวกับการศึกษา ทำความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร การกำหนดนโยบาย การ วางแผน และวัตถุประสงค์ในการนำหลักสูตร แผนการสอน โครงการสอน คู่มือครู และกำหนดการสอนตามแนวหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยม ศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร

1.3 การจัดการเรียนการสอน หมายถึงการจัดแผนการเรียน การ จัดทำโครงการและบันทึกการสอน การจัดทำตารางการสอน การจัดชั้นเรียน การจัด แบบเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดสอนซ่อมเสริม

1.4 การนิเทศและการพัฒนาครู หมายถึง การให้คำแนะนำเรื่อง การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู การติดตามผลการปฏิบัติงานของครู การส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การเรียนการสอนภายในโรงเรียน การจัดหาให้มีการศึกษานอกสถานที่ตลอดจนการฝึกอบรม

1.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนการสอนและการจัดนิทรรศการทางวิชาการ อาทิ ชมรมวิทยาศาสตร์, ชมรม ภาษาไทย, ชมรมภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

1.6 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดดำเนินการด้านการ บริการวัสดุอุปกรณ์การศึกษาได้อย่างเพียงพอ แนะนำให้ครูใช้อย่างเหมาะสม ดูแลบำรุง รักษาวัสดุ อุปกรณ์ให้ใช้อย่างคุ้มค่า การนำเอาทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ในท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

1.7 ห้องสมุด หมายถึงการดำเนินการปรับปรุงระบบบริการของ ห้องสมุดให้ทันสมัย และเพียงพอต่อความต้องการอยู่เสมอ สนับสนุนให้นักเรียนและ ครู ใช้บริการห้องสมุด และจัดบุคลากรรับผิดชอบห้องสมุด

1.8 การแนะแนว หมายถึง การจัดดำเนินการแนะแนวที่ช่วยให้นัก เรียนรู้จักตนเองทุกด้าน และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียน และการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับหลักสูตร

1.9 การวัดและประเมินผล หมายถึง การจัดดำเนินการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และการส่งเสริมให้ครูนำผลการสอบมาปรับปรุงการเรียนการสอน

2. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวง ศึกษาธิการให้เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา

3. โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ หมายถึงโรงเรียนที่มีนักบวช ของคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ เป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการ

4. คณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ หมายถึงคณะนักบวชสตรีคณะหนึ่งที่อุทิศ ตนในการทำงานเพื่อสังคม โดยให้บริการในด้านการศึกษาอบรมและการรักษาพยาบาล

5. ภคินี/ซิสเตอร์ หมายถึงนักบวชสตรีในคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งมาอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะด้วยการผูกมัดตนเองว่าจะดำเนินชีวิตด้วยการถือคำปฏิญาณ 3 ประการ คือ พรหมจรรย์ ความนอบน้อมเชื่อฟัง และถือความยากจน

6. โรงเรียนเอกชน หมายถึงโรงเรียนที่เอกชนเป็นผู้ลงทุนจัดการศึกษาซึ่ง เปิดสอนตามหลักสูตรกรมสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ

7. ผู้บริหาร ในที่นี้จะหมายถึง อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่าย
วิชาการเท่านั้น

8. หัวหน้าหมวดวิชา หมายถึง หัวหน้าหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชา ได้แก่
ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ศึกษาศาสตร์
การงานและศิลปศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ขึ้นต้นรับผิดชอบควบคุมดูแล และนำครูภายในหมวด
วิชาของตน

9. ผู้ปฏิบัติการสอน หมายถึง ครู - อาจารย์ผู้ทำการสอนในโรงเรียน
มัธยมศึกษาในหมวดวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากผู้บริหารงานวิชาการดังกล่าว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของฝ่ายบริหาร ในการ
ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือ
เซนต์ปอล เดอ ชาร์ต
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของครูในการปรับปรุงและ
พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือ
เซนต์ปอล เดอ ชาร์ต
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร
 - 1.1 ประชากร

- ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือ
เซนต์ปอล เดอ ชาร์เตอร์ 13 โรง ใช้เป็นประชากรทั้งหมดในการวิจัย
- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ 13 คน รวม 26 คน
ใช้เป็นประชากรทั้งหมดในการวิจัย
- หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 104 คน ใช้เป็นประชากรทั้งหมดใน
การวิจัย

1.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มครูจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ ปอล เดอ ชาร์เตอร์ทั้ง
13 โรง จำนวนครูทั้งหมด 439 คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร 222 คน โดย
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่
(Yamane, 1973) รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
จำนวน 352 คน

- ### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด คือ
- แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (structured interview)
 - แบบสอบถาม (Questionnaire)

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
เครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์เตอร์ แบ่งเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง
- ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล
เดอ ชาร์เตอร์ ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเกี่ยวกับการ

- 2.1 ปรัชญาและจุดประสงค์ของโรงเรียน
- 2.2 หลักสูตรการเรียนการสอน
- 2.3 การจัดการเรียน
- 2.4 นิเทศ และการพัฒนาครู

2.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.6 สื่อการเรียนการสอน

2.7 ห้องสมุด

2.8 การแนะแนว

2.9 การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
เครือข่ายเขตปออล เดอ ชาร์ตอร์ เกี่ยวกับการบริหารงาน
วิชาการทั้ง 9 ด้านดังกล่าว ใช้แบบสอบถาม โดยมีลักษณะ
คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ชุดที่ 2 สำหรับหัวหน้าหมวดวิชา และสำหรับครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเครือข่ายเขตปออล เดอ ชาร์ตอร์ แบ่งเป็น 3 ตอน
โดยใช้แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ลักษณะของคำถาม)
ที่ใช้เป็นแบบคำถามแบบตรวจสอบรายการ
(Check-list)

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเครือข่ายเขตปออล เดอ ชาร์ตอร์ เกี่ยวกับการ
บริหารงานวิชาการ 9 ด้าน ลักษณะคำถาม
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในเครือข่ายเขตปออล เดอ ชาร์ตอร์ ลักษณะ
คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale)

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ผลงานวิจัยและทฤษฎี และยกโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามขึ้น ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไข ปรับแก้อีกครั้งหนึ่ง นำแบบสอบถามไปขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา แล้วปรับแก้ไข ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอให้แก้ไขและปรับปรุงแล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้สัมภาษณ์ และสอบถามกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเอกสาร สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเอง
- 4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้ผู้บริหารที่โรงเรียนด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากผู้บริหารมอบให้หัวหน้าหมวดวิชาและครูปฏิบัติการสอนตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเองในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล สำหรับโรงเรียนในต่างจังหวัด ให้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D) และใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (SPSS*) ของบริษัท Microsoft Cort สำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

6. ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยจะเสนอในรูปแบบวิทยานิพนธ์ประกอบด้วยบทต่าง ๆ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมา ความสำคัญ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นการเสนอข้อมูล

บทที่ 2 วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวถึงการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต ในประเทศไทย การมัธยมศึกษา ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ความสำคัญของงานวิชาการ หลักบริหารงานวิชาการ ขอบข่ายของงานวิชาการ และงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยกลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง และบรรยายประกอบ

บทที่ 5 สรุปผลของการวิจัย และอภิปรายผล กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก